

УДК 339.9:331.1:658.22

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.1.4>

Каріна БОРТУН

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри ділової української та іноземних мов, Національна академія внутрішніх справ, площа Солом'янська, 1, м. Київ, Україна, 03035

ORCID: 0000-0003-1223-347X

Scopus-Author ID: 57555560700

Оксана ЯЛОВА

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри ділової української та іноземних мов, Національна академія внутрішніх справ, площа Солом'янська, 1, м. Київ, Україна, 03035

ORCID: 0000-0002-5167-5740

Бібліографічний опис статті: Бортун, К. (2025). Формування соціальних векторів безпеки підприємців в умовах глобалізації. *Ввічливість. Humanitas*, 1, 26–31. doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.1.4>

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ВЕКТОРІВ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМЦІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасних умовах глобалізації соціальні вектори безпеки підприємців набувають особливого значення, оскільки процеси інтеграції, цифровізації та трансформації економіки створюють як нові можливості, так і численні загрози для бізнесу. Стаття досліджує основні аспекти формування соціальних векторів безпеки підприємців, акцентуючи увагу на ключових чинниках, що впливають на стабільність і розвиток підприємництва у процесі формування глобальних викликів. Аналізують поняття «соціальна безпека підприємництва» та її структурні компоненти, зокрема рівні соціальної безпеки, правові механізми захисту, стандарти забезпечення соціального захисту тощо. Автори аналізують вплив глобалізаційних процесів на підприємницьке середовище, зокрема виклики, пов'язані з соціальними ризиками.

Окрему увагу приділено питанням розвитку безпекової культури підприємців, визначено роль міжнародних стандартів та інноваційних підходів у зміцненні соціальних векторів безпеки, зокрема для прогнозування кризових ситуацій і прийняття стратегічних рішень. У статті також вивчено рівні соціальної безпеки підприємців, що можуть бути корисними для вдосконалення механізмів забезпечення безпеки бізнесу в Україні. Важливими в цьому контексті є питання правового регулювання та соціального добробуту.

Висновки статті спрямовані на обґрунтування необхідності комплексного підходу до формування соціальних векторів безпеки підприємців, який передбачає розвиток соціальних зв'язків, вдосконалення законодавчої бази, цифровізацію процесів безпеки та впровадження інноваційних технологій у систему управління ризиками. Автори наголошують на важливості міждисциплінарного підходу та міжнародної співпраці у створенні ефективної моделі соціальної безпеки підприємництва в еру глобалізації.

Ключові слова: соціальна робота, соціальний ризик, соціальний вектор, глобалізація, соціальна безпека підприємця.

Karina BORTUN

PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Business Ukrainian and Foreign Languages, National Academy of Internal Affairs, 1 Solomianska sqr., Kyiv, Ukraine, 03035

ORCID: 0000-0003-1223-347X

Scopus-Author ID: 57555560700

Oksana YALOVA

PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Business Ukrainian and Foreign Languages, National Academy of Internal Affairs, 1 Solomianska sqr., Kyiv, Ukraine, 03035

ORCID: 0000-0002-5167-5740

To cite this article: Bortun, K., Yalova, O. (2025). Formuvannia sotsialnykh vektoriv bezpeky pidpryiemtsiv v umovakh hlobalizatsii [Formation of social vectors of entrepreneurs' security in the context of globalisation]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 1, 26–31. doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.1.4>

FORMATION OF SOCIAL VECTORS OF ENTREPRENEURS' SECURITY IN THE CONTEXT OF GLOBALISATION

In today's globalised world, social vectors of entrepreneurs' security are of particular importance, as the processes of integration, digitalisation and economic transformation create both new opportunities and numerous threats to business. The article explores the main aspects of the formation of social vectors of entrepreneurs' security, focusing on the key factors that affect the stability and development of entrepreneurial activity in the context of global challenges. The authors analyse the concept of 'social security of entrepreneurship' and its structural components, including levels of social security, legal mechanisms of protection, standards of social protection, etc. The authors analyse the impact of globalisation processes on the business environment, in particular the challenges associated with social risks.

Special attention is paid to the development of the security culture of entrepreneurs, the role of international standards and innovative approaches in strengthening social security vectors, in particular for forecasting crisis situations and making strategic decisions, is determined. The article also examines the levels of social security of entrepreneurs, which can be useful for improving the mechanisms of business security in Ukraine. Particular attention is paid to the issues of legal regulation and social welfare of this vector of activity.

The conclusions of the article are aimed at substantiating the need for an integrated approach to the formation of social vectors of entrepreneurs' security, which involves the development of social ties, improvement of the legislative framework, digitalisation of security processes and introduction of innovative technologies into the risk management system. The authors emphasise the importance of an interdisciplinary approach and international cooperation in creating an effective model of social security of entrepreneurship in the context of globalisation.

Key words: social work, social risk, social vector, globalisation, social security of entrepreneurship.

Постановка проблеми. Важливим вектором наразі постає глобалізація, під впливом якої світова цивілізація, постає в інакшій соціальній царині, й трансформувалася у інакший контент взаємодії панівних чинників міжнародної системи підприємництва, що наявні у системі трансформаційних змін, фіксують синтез зацікавлень, суперечливих і дискусійних критеріїв сучасності із механізмами створення та введення в дію впровадження соціальних векторів у питанні його безпеки.

Варто наголосити, що визначальними характеристиками сучасного суспільства є швидка прогресія в динаміці соціального напруження та актуалізації потреб в особистій і колективній безпеці у підприємницькій діяльності зокрема. В умовах військової агресії з боку РФ підприємці сьогодні відчувають швидке зростання викликів, які загрожують не лише безпечному існуванню, формуванню та розвитку бізнесу, але й життю загалом. Адже сьогодні проблема безпеки підприємців, їхні соціальні вектори набувають глобального характеру. Наразі фіксуємо збільшення уваги до соціальних факторів розвитку суспільства та країни, питань підприємництва в річищі соціального концепту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багатомірність функціонування соціально-економічної системи, формування динаміки її розвитку та отримання важливої спроможності, потужності щодо розвитку її чинників у державі віддзеркалює низка наукових праць, які містять вивчення, осмислення викликів соціальної без-

пеки. Теоретико-поняттєвий потенціал дефініції «соціальна безпека» досліджували у своїх наукових працях В. Антошкін, О. Білоус, О. Сиченко тощо. Комплексно вивчали моделі та техніки соціальної безпеки О. Мельниченко, О. Ілляш, Н. Краус, О. Яременко, В. Горошковська та тощо.

Проте, питання нормативно-правового забезпечення соціальної безпеки сучасної держави з наукового боку ще не достатньо досліджуване науковцями, але окремі аспекти цього питання прямо чи опосередковано розкриваються у працях ряду вчених і дослідників, серед яких слід виокремити А. Аносенкова, О. Білокурську, К. Бондаревську, Н. Вапнярчук, М. Дуброва, В. Белоусова тощо. Водночас попри різнобічний огляд наукових підходів до питань соціальної безпеки, недостатньо опрацьованими і дослідженими є безпекові вектори сучасного підприємця у соціальному розрізі.

Метою роботи є науковий аналіз та конкретизація дефініції «соціальна безпека», розгляд найважливіших векторів соціальної безпеки сучасного підприємця, з'ясування природи формування соціального іміджу підприємця, розгляд його архітекτονіки та виділення деяких особливостей нормативного формування соціальної безпеки в державі.

Виклад основного матеріалу. У наукових студіях сучасності питання соціальної безпеки є важливим і наскрізним. Вони залежать як від соціальної політичної ситуації, що є гарантією захисту соціальних інтересів особи, суб'єктів

господарювання, підприємств, суспільства та держави (на різних щаблях), так і від загроз різного рівня. Наскрізне формування соціальної безпеки є важливим викликом для соціальної політики країни.

На сучасному етапі розвитку і вдосконалення соціального добробуту держави позитивним та ефективним методом реалізації цієї безпеки є її нормативно-правове забезпечення і досконалість нормотворчої діяльності, і, зокрема, її результату – нормативно-правового акту, який набув чинності і яка буде правомірною, демократичною, адаптованою. Досліджуючи питання нормативно – правового формування соціальної безпеки у державі, дослідник В. Белоусов у своїх статті пропонує виділити критерії належного нормативно – правового забезпечення соціальної безпеки і назвати наступні стандарти, серед яких (Белоусов, 2024):

- наявність повноважень і законність дій суб'єктів нормотворчої діяльності у сфері соціальної безпеки держави;
- співвіднесеність із принципами права та забезпечення юридичної визначеності положень нормативно – правових актів у річизі соціального добробуту держави;
- відповідність нормативно – правових актів у сфері соціальної безпеки держави міжнародним актам та євроінтеграційним завданням України;
- пряма дія та існування інституційної основи дії нормативно – правових актів у сфері соціальної безпеки держави;
- аналітика впливу нормативно – правових актів у сфері соціальної безпеки на стан функціонування соціальної безпеки держави;
- участь та дорадчих сесіях, спрямованих на формування нормативно – правових актів у сфері соціального забезпечення держави (Вапнярчук, 2022).

Дефініція терміну «соціальна безпека» є багатовекторною системою, що містить багато різних трактувань, підходів і поглядів. Так, наприклад, Н. Краус наголошує, що соціальна безпека як система на сучасному етапі розвитку не є цілісною, організованою, керованою, здатною реагувати на зовнішні зміни середовища (Краус, 2013) .

Реалізації соціальної безпеки можна досягнути тоді, коли забезпечено оптимальне існування населення, що віддзеркалює процес

задоволення матеріальних і духовних потреб людини, який промовистий розміром справжніх доходів у розрахунку на людину, обсягом економічних благ, що споживає людина, стабільними цінами економічних благ, забезпеченістю житлом, доступністю освіти, медичного, культурного обслуговування, екологічної безпеки тощо (Аносенков, Ізбаш, 2023).

Варто наголосити, що соціальна безпека – стан розвитку держави, за якого держава здатна забезпечити гідний, якісний рівень життя населення незалежно від віку, статі, рівня доходів, сприяти розвитку людського капіталу як найважливішої складової економічного потенціалу країни (Сидорчук, 2018).

Інструментарій соціальної безпеки перебуває між трьома сферами. Насамперед вона є частиною архітектури національної безпеки держави. Її методи та прийоми були запозичені з макробудови «економічної безпеки». А в прикладному сенсі наукові студії, спрямовані на аналіз і наукову апробацію теоретичної канви, формує категорійний апарат соціальної політики зокрема.

Погоджуємося з думкою науковиці М. Кальницької, яка пропонує розглядати соціальну безпеку в суспільстві, виходячи з таких рівнів, як (Кальницька, 2017):

- нанорівень (соціальна безпека особи підприємця);
- мікрорівень (соціальна безпека підприємства);

Рис. 1. Сфери, між якими перебуває соціальна безпека

- мезорівень (регіональна соціальна безпека);
- макрорівень (національна соціальна безпека).

Висновки. Отже, соціальна безпека підприємців полягає у формуванні плідних умов для розвитку підприємництва, захисті прав та інтересів підприємців та їхніх працівників, забезпеченні соціального захисту та підтримки бізнесу, а також відповідальному виконанні соціальних обов'язків підприємців, зокрема відповідальність перед спільнотою та довкіллям.

Безпека підприємців на соціальному рівні має встановлювати відповідні законодавчі та регуляторні механізми, які забезпечують права

та інтереси підприємців, зокрема щодо умов праці, заробітної плати, охорони здоров'я на робочому місці, а також забезпечення доступу до соціального захисту та підтримки бізнесу. Крім того, важливо розвивати механізми соціального діалогу між підприємцями, урядом та соціальними партнерами, що дозволяє підприємцям вносити свої пропозиції та думки у процес прийняття відповідних рішень. Формування соціальної безпеки підприємців має важливе значення для сталого розвитку підприємництва, створення рівних умов для всіх підприємців, сприяння їхньому успіху та внеску в економіку та суспільство загалом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антошкін В. К. Рівень і якість життя населення регіонів та їх вплив на соціально-економічну безпеку. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2014. № 1. С. 95–99.
2. Аносенков А. А., Ізбаш К. С. Поняття та особливості соціального захисту поліцейських в Україні. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. № 3(33). С. 43–49. doi: 10.35774/app2022.03.043.
3. Белоусов В. Д. Особливості нормативного забезпечення соціальної безпеки сучасної держави. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2024. С. 293–297. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.51>.
4. Білоскурська О. В., Федорчук М. Д. Нормативно – правове регулювання обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану в Україні. *Правова держава*. 2022. № 46. С. 7–18. DOI: 10.18524/2411-2054.2022.46.257802.
5. Бондаревська К. В. Нормативно-правове забезпечення соціальної безпеки в Україні та світі. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2022. № 3(89). С. 83–90. DOI: 10.32782/2520-2200/2022-3-13.
6. Бортун К. О. Сучасні вектори формування навички «соціальна інклюзія» у соціальних працівників. *Інклюзивна освіта та навчання в сучасних умовах трансформації: психолого-педагогічні основи інклюзивної освіти: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації*, 23 січня – 5 березня 2023. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 21–25.
7. Бортун, К. (2022). Засоби формування конфліктологічної компетентності студентів спеціальності 231 «Соціальна робота». *Ввічливість. Humanitas*, 6, 3–10. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.6.1>
8. Бортун К. О. Вектори формування soft skills як основа індивідуальної освітньої траєкторії студентів спеціальності 231 «Соціальна робота». *Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє* : матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. 20 квітня 2023 року, м. Черкаси. Черкаси : ЧПІБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. 430 с. С. 184–186.
9. Бортун К. О. Соціальна інклюзія як важлива навичка для професійного становлення працівників соціальної сфери. *Вісник гуманітарного наукового товариства: наукові праці*. Вип. 23. Черкаси : Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, НУЦЗ України 2023. С. 117–122.
10. Бортун К. О. Сучасні вектори формування інклюзивного простору в приватному вищому навчальному закладі «Європейський університет». *Науковий журнал Хортицької національної академії. Серія : Педагогіка. Соціальна робота* : наук. журн. / [редкол.: В. В. Нечипоренко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : Вид-во комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2023. Вип. 1(8). DOI: <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2023-8-11>
11. Вапнярчук Н. М. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту особового складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. *Право та інновації*. 2022. № 3(39). С. 57–62. DOI: 10.37772-1718-2022-3(39)-8.
12. Дубров М. О. Нормативно-правове регулювання соціального діалогу у сфері праці. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2023. Вип. 78, ч. 1. С. 303–308. DOI: 10.24144/2307-3322.2023.78.1.49.
13. Кальницька М. А. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаївський національний ун-т ім. В. О. Сухомлинського. 2017. Вип. 17. С. 566–571.

14. Краус Н. М. Соціальна безпека на різних рівнях економічної агрегації. *Економіка і регіон*. 2013. № 5. С. 189–193.
15. Пасічний Р. Національна безпека України в епоху глобалізації. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2012. Вип. 24. С. 108–112.
16. Сиченко О. О. Соціальна безпека в системі національної безпеки держави. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер. : Державне управління*. 2012. Т. 186. Вип. 174. С. 34–38.
17. Сидорчук О. Г. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.
18. Солом'яний Є. Вплив глобалізації на розвиток України: позитивні та негативні наслідки. *Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку* : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конференції (м. Київ, 30 травня 2022 р.). Київ, КНЕУ, 2022. С. 65–70.

REFERENCES:

1. Antoshkin, V. K. (2014). Riven i yakist zhyttia naselennia rehioniv ta yikh vplyv na sotsialno-ekonomichnu bezpeku [The level and quality of life of the regional population and their impact on the socio-economic security of the Ukrainian and foreign languages]. *Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu*. 1, 95–99 [in Ukrainian].
2. Anosienkov, A. A., & Izbash, K. S. (2022). Poniatia ta osoblyvosti sotsialnoho zakhystu politseiskyykh v Ukraini [The concept and features of social protection of police officers in Ukraine]. *Aktualni problemy pravoznnavstva*. 3(33), 43–49. DOI: 10.35774/app2022.03.043 [in Ukrainian].
3. Bielousov, V. D. (2024). Osoblyvosti normatyvnoho zabezpechennia sotsialnoi bezpeky suchasnoi derzhavy [Peculiarities of regulatory provision of social security of the modern state]. *Elektronne naukovye vydannia «Analichno-porivnialne pravoznnavstvo»*. 293–297. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.51>. [in Ukrainian].
4. Biloskurska, O. V., & Fedorchuk, M. D. (2022). Normatyvno-pravove rehuliuвання обмеzhennia konstytutsiinykh prav i svobod liudyny i hromadianyna v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Regulatory and Legal Regulation of Restrictions on Constitutional Rights and Freedoms of Man and Citizen under Martial Law in Ukraine]. *Pravova derzhava*. 46, 7–18. doi :10.18524/2411-2054.2022.46.257802. [in Ukrainian].
5. Bondarevska, K. V. (2022). Normatyvno-pravove zabezpechennia sotsialnoi bezpeky v Ukraini ta sviti [Regulatory and legal support for social security in Ukraine and the world.]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*. 3(89), 83–90. doi :10.32782/2520-2200/2022-3-13. [in Ukrainian].
6. Bortun, K. O. (2023). Suchasni vektory formuvannia navychky «sotsialna inkluziia» u sotsialnykh pratsivnykyv [Modern vectors of social inclusion skill development for social workers]. *Inkluzyvna osvita ta navchannia v suchasnykh umovakh transformatsii: psykholoho-pedahohichni osnovy inkluzyvnoi osvity : materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii*, 23 sichnia – 5 bereznia 2023. Odesa : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 21–25. [in Ukrainian].
7. Bortun, K. (2022). Zasoby formuvannia konfliktolohichnoi kompetentnosti studentiv spetsialnosti 231 «Sotsialna robota» [Means of forming the conflictological competence of students majoring in 231 «Social Work».]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 6, 3–10, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.6.1> [in Ukrainian].
8. Bortun, K. O. (2023). Vektory formuvannia soft skills yak osnova indyvidualnoi osvitnoi traiektorii studentiv spetsialnosti 231 «Sotsialna robota» [Vectors of soft skills formation as the basis of individual educational trajectory of students majoring in 231 «Social Work».]. *Humanitarnyi dyskurs suspilnykh problem: mynule, suchasne, maibutnie* : Materialy Vseukrainskoi naukovoï konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu. 20 kvitnia 2023 roku, m. Cherkasy. Cherkasy : ChIPB imeni Heroiv Chornobyliia NUTsZ Ukrainy, 184–186. [in Ukrainian].
9. Bortun, K.O. (2023). Sotsialna inkluziia yak vazhlyva navychka dlia profesiinoho stanovlennia pratsivnykyv sotsialnoi sfery [Social inclusion as an important skill for the professional development of social workers]. *Visnyk humanitarnoho naukovoï tovarystva: naukovi pratsi*. Vyp. 23. Cherkasy : Cherkaskyi instytut pozhezhnoi bezpeky imeni Heroiv Chornobyliia, NUTsZ Ukrainy. 117–122. [in Ukrainian].
10. Bortun, K.O. (2023). Suchasni vektory formuvannia inkluzyvnoho prostoru v pryvatnomu vyshchomu navchalnomu zakladi «Ievropeyskyi universytet» [Modern Vectors of Formation of Inclusive Space in the Private Higher Education Institution «European University».]. *Naukovyi zhurnal Khortytskoi natsionalnoi akademii. Serii : Pedahohika. Sotsialna robota* : nauk. zhurn. [redkol.: V.V. Nechyporenko (holov. red.) ta in.]. Zaporizhzhia: Vyd-vo komunalnoho zakladu vyshchoi osvity «Khortytska natsionalna navchalno-reabilitatsiina akademiia» Zaporizkoi oblasnoi rady. 1(8). DOI: <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2023-8-11> [in Ukrainian].
11. Vapniarchuk, N. M. (2022). Normatyvno-pravove zabezpechennia sotsialnoho zakhystu osobovoho skladu Derzhavnoi sluzhby spetsialnoho zviazku ta zakhystu informatsii Ukrainy [Regulatory and legal support for social protection of the personnel of the State Service for Special Communications and Information Protection of Ukraine]. *Pravo ta innovatsii*. 3(39), 57–62. DOI:10.37772-1718-2022-3(39)-8. [in Ukrainian].

12. Dubrov, M. O. (2023) Normatyvno-pravove rehuliuвання sotsialnoho dialohu u sferi pratsi [*Legal and regulatory framework for social dialogue in the labour sector*]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. 78(1), 303–308. DOI: 10.24144/2307-3322.2023.78.1.49. [in Ukrainian].
13. Kalnytska, M. A. (2017). Sotsialna bezpeka: poniattia ta rivni doslidzhennia [Social security: concepts and levels of research]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. Mykolaivskiy natsionalnyi un-t im. V. O. Sukhomlynskoho. 17, 566–571.
14. Kraus, N.M. (2013). Sotsialna bezpeka na riznykh rivniakh ekonomichnoi ahrehatsii [Social security at different levels of economic aggregation]. *Ekonomika i rehion*. 5, 189–193. [in Ukrainian].
15. Pasichnyi, R. (2012). Natsionalna bezpeka Ukrainy v epokhu hlobalizatsii [National security of Ukraine in the era of globalisation]. *Ukrainska natsionalna ideia: realii ta perspektyvy rozvytku*. 24, 108–112.
16. Sychenko, O. O. (2012). Sotsialna bezpeka v systemi natsionalnoi bezpeky derzhavy [Social security in the national security system of the state]. *Naukovi pratsi Chornomorskoho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu «Kyievo-Mohylianska akademiia»*. Ser. : *Derzhavne upravlinnia*. 186 (174), 34–38.
17. Sydorchuk, O. H. (2018) Sotsialna bezpeka: derzhavne rehuliuвання ta orhanizatsiino-ekonomichne zabezpechennia [Social security: state regulation and organisational and economic support]. Lviv : LRIDU NADU. 492s.
18. Solomiani, Ye. (2022) Vplyv hlobalizatsii na rozvytok Ukrainy: pozytyvni ta nehatyvni naslidky [The impact of globalisation on Ukraine's development: positive and negative consequences]. *Innovatsiine pidpriemnytstvo: stan ta perspektyvy rozvytku* : zb. materialiv VII Vseukr. nauk.-prakt. konferentsii (m. Kyiv, 30 travnia 2022 r.). Kyiv, KNEU. 65–70.